

ROBINSON

vychází pod záštitou

noviny pro děti každého věku

zdarma

svět dětí

UNICEF letos plánuje pomoci 43 milionům dětí. Na krizovou pomoc dětem bude potřebovat 2,8 miliardy dolarů, celá čtvrtina půjde na vzdělávací projekty.

ZENEVA, 26. 1. 2016: UNICEF (Dětský fond OSN) v roce 2016 plánuje pomoc 43 milionům dětí, které v tuto chvíli strádají v důsledku humanitárních krizí v Sýrii, Jemenu, Súdánu, Nigérii a dalších zemích. V letošním roce také dojde k téměř dvojnásobnému navýšení počtu dětí z krizových oblastí, kterým UNICEF poskytne přístup ke vzdělání (ze 4,9 mil. v roce 2015 na 8,2 mil. v roce 2016). Uvádí to studie Humanitarian Action for Children 2016, jedna z nejvýznamnějších zpráv, kterou UNICEF vydává vždy počátkem roku.

43 000 000

Z dětí, jejichž vzdělávání bude UNICEF v tomto roce podporovat, je jich 5 milionů přímo ze Sýrie či okolních zemí. „Miliony dětí nemohou kvůli válce či přírodní katastrofě chodit do školy. Vzdělání je přitom základní podmínkou zlepšení životních podmínek především v nejchudších zemích světa – úroveň vzdělání obyvatel má příznivý vliv nejen na ekonomiku země, ale také například na porodnost, protože vzdělanější dívky mají v budoucnu méně dětí a dokáží se o své děti lépe postarat,“ uvádí ředitelka krizových programů UNICEF Afshan Khan.

V roce 2016 bude v rámci UNICEF 25% všech výdajů na humanitární pomoc směřovat na projekty spojené se vzděláním, jako jsou dodávky učebnic, školních pomůcek, vybavených školních stanů, sad Škola v krabici, podpora dětských center pro předškolní děti či školení místních učitelů a pedagogických asistentů.

Celková částka 2,8 miliardy dolarů je dvojnásobkem sumy potřebné pro zajištění krizových programů UNICEF v roce 2013. Důvodem je především větší počet probíhajících ozbrojených konfliktů v kombinaci s klimatickými změnami a přírodními katastrofami, které vystavují miliony dětí riziku podvýživy, násilí a vykořisťování. Každé deváté dítě momentálně žije ve válečné zóně, téměř půl miliardy dětí vyrůstá v oblastech častých ničivých záplav a na 160 milionů dětí žije v oblastech postižených extrémním suchem.

V letošním roce je cílem UNICEF zajistit krizovou pomoc pro 73 milionů lidí (z toho 43 milionů dětí) v 63 zemích.

Na světě stále ještě nemůže chodit do školy více než 58 milionů dětí (9 procent dětí na světě). Nejhorší situace je v subsaharské Africe, kde je právo na vzdělání odepřeno každému čtvrtému dítěti.

UNICEF na podporu dostupnosti vzdělání v mnoha zemích rozvíjí projekty tzv. škol přátelských k dětem, které umožňují dětem získat základní vzdělání a praktické znalosti potřebné pro budoucí život – v těchto školách, vybavených pitnou vodou a oddělenými toaletami pro chlapce a dívky, se neplatí školné a uniforma není povinností. Hlavní myšlenkou projektu je aktivní zapojení celé komunity: školy staví sami vesničané, UNICEF jim poskytuje stavební materiál a nářadí, které jsou pro komunitu příliš drahé nebo nedostupné, a zajistí také přípravu učitelů a vybavení škol jednoduchým nábytkem a učebními pomůckami.

Prostřednictvím vzdělání můžeme dát dětem z nejchudších zemí světa šanci na lepší budoucnost a zajistit, že až vyrostou, budou chtít ve své zemi zůstat a budou ji také lépe spravovat. Vedle záchrany dětských životů je proto hlavní prioritou UNICEF dostat všechny děti – chlapce i dívky – do školních lavic, byť by šlo „jen“ o školní stany, které jsou dočasným řešením pro uprchlické tábory, nebo improvizované školy, jež UNICEF rozvíjí tam, kde byly školní budovy zničeny přírodní katastrofou či válečným konfliktem. Cílem je dostat zpět do školních lavic 4 miliony dětí.

www.unicef.cz

Vlastně jsme tomu zprvu ani nechtěli věřit! Ta „dvacítka“ nás uhodila do očí, ale je to tak. Novinám Robinson s podtitulky „pro udržitelný život“ a „pro děti každého věku“ je právě tolik let, slaví tedy kulaté jubileum, 20. narozeniny. Jeho první čtenáři jsou už dospělí lidé, určitě mají i své vlastní děti a ty už možná také Robinsona čtou. Co si tedy zopakovat docela první článek, kterým tehdy byl úvodník „ROBINSON SE PŘEDSTAVUJE“? A proto je z „nultého“ čísla 1. ročníku z června 1997 znovu otiskujeme. Připomene nám, jaké měly noviny plány do života, jakým dobrým myšlenkám chtěly a stále chtějí sloužit, čím a jak se snaží vaše vnímání světa obohacovat. Ostatně, co vše se podařilo, o tom se dočtete v „medailonkovém“ rozhovoru...

NAROZENINY

„Milé čtenářky a milí čtenáři!

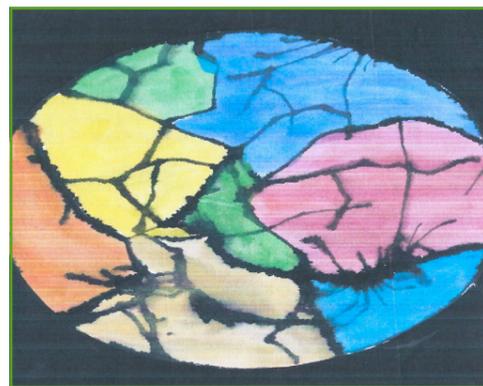
Právě držíte v rukou docela zvláštní a možná i trochu podivné noviny a asi se ptáte: To tu ještě nebylo, noviny pro děti každého věku – co je tohle za novotu a nesmysl? Což mohou být třicetileté, či dokonce padesátileté děti? A copak děti potřebují nějaké noviny? Nestačí snad spousta novin a časopisů, které si můžeme denně koupit v každé trafice? A ten název Robinson – snad ne noviny pro trosečníky? A co se v těch novinách vlastně bude psát, když jsou pro děti? A co znamená ten udržitelný život?

Možná vás ale zrovna teď přece jen napadá, že by to třeba zase nemuselo být tak špatné, mít svoje noviny, kde si můžete přečíst něco zajímavého a zábavného! A což do nich také něco napsat nebo nakreslit? Teď asi kroutíte hlavou, mručíte, krabatíte čelo a zvedáte obočí a možná se i škrábeáte na bradě nebo v čupřině. Že by přišlo? Jistěže ano! Každý má nebo měl to štěstí, že byl docela malý. Děti ale rostou a dospívají, a než se naděješ, jsou docela velké a letí do života. V té době všem lidem hrozí zlé nebezpečí – mohou totiž zapomenout, že byli malými dětmi. Tak se z nich mohou najednou stát uspěchaní dospěláci, kteří hodnoty svého světa měří jen v penězích.

Jistě, na pultech stánků jsou různé noviny – většinou ale mají jednu společnou „chybu“ – píší je dospěláci pro jiné dospěláky! Naše noviny jsou ale pro děti – pro ty docela malé, ale i pro ty, které ani vysoký věk nezabavil dětských snů, hravosti a zvědavosti, dětské dobroty a ideálů. Třeba se nám časem společně podaří oslovit i pár těch „velkých“, kteří už zapomněli hrát kuličky a dělat klukoviny.

A proč název „Robinson“? Ne, to neznamená, že jsou tyhle noviny určeny (jen) trosečníkům. Což každý z nás nenosí v hlavě svůj malý tajemný svět, svůj ostrov, což všichni nepotřebujeme nějakého Pátka, jakého měl i Robinson Daniela Defoe na svém ostrově? Vždyť i naše krásná malá planeta Země je jakýmsi ostrovem v oceánu vesmíru. Všechny malíčké ostrovy v našich myslích i náš společný svět musíme chránit, aby byly stále krásné a pestré – naše bohatství nikdy nesmí vznikat na jejich úkor. Buďme si navzájem alespoň na stránkách těchto novin věrnými Robinsony a Pátkami! Zkusme přispět k tomu, aby se naše dětské sny staly možnými: aby dobro opravdu vítězilo nad zlem, aby lakota, hloupost, sobectví, závist i zloba ostrouhaly mrkvičku, aby pravda a rozum jednou měly navrch. Tohle totiž je v silách dětí.

Milí Robinsoni a Pátkové! Noviny „Robinson“ jsou tu pro vás! Pro vaše zvědavé oči, které je budou číst, ale i pro vaše myšlenky a nápady – chopte se tužek, per, počítačů i fotoaparátů! Staňte se čtenáři, ale i dopisovateli – pomozte tvořit své noviny! Podělte se o svá trápení, starosti i radosti, nabídněte jiným své zkušenosti, rozum a moudrost. Pomozte jim řešit problémy, které vy jste zvládli, nabídněte jim návštěvu ve svém světě. Pošlete nám své povídky, verše a úvahy, zajímavé fotografie i kresby...“ **Vaše redakce**

Také se vám zdá, že Luboš Mareš z 9. A, ZŠ Edvarda Beneše, Písek, vytvořil tuší originální a nejbarevnější velikonoční vajíčko na světě?

medailonek

Už jste si přečetli titulek tohoto rozhovoru? Nevycucali jsme si ho zrovna teď z prstu, ti starší z vás se s ním setkávali na stránkách novin Robinson. Je to i jakési Robinsonovo vyznání. A toto vyznání doprovázelo nápad, s nímž jsme před dvaceti lety zaklepalí na dveře kanceláře ing. Svatopluka Miky, vedoucího odboru ochrany životního prostředí Statutárního města České Budějovice. Ten nápad byl: pomozme na svět novinám pro děti všeho věku, které jim prohloubí vědomosti o udržitelném životě, vztah k přírodě, lásku ke zvířatům, úctu k sobě navzájem a k dospělým... a samozřejmě i mnohé další. Co nám ing. Svatopluk Mika tehdy řekl?

Poznávat, milovat a chovat se rytířsky

„Moc dlouho jsem nepřemýšlel – a řekl ano. To zkusíme! Takovým myšlenkám rád fandím. Když si přeješ, aby stálo víc a víc lidí pochopilo, že je nejvyšší čas na záchranu přírody, krajiny, že je nejvyšší čas, abychom se všichni na naší planetě chovali rozumně – pak nesmíme opomenout děti. Věřím, že právě děti nejsou lhostejné a všechno správně rozzhýbají!“
Od oné chvíle bylo zřejmé, že se zmíněný odbor

ochrany životního prostředí stane se svým vedoucím stálým patronem Robinsona, že jej bude při environmentální výchově podporovat a držet mu palce, takže vznikne unikátní tiskové médium, které jinde, trůfáme si sdělit, vlastně nemají. Což se teď o dvacetileté anabázi těchto novin dovědět víc? A je tu další nápad: popovídat si o nich přímo s nimi...“

pokračování na straně 2

dnes čtete

1.

**Neuvěřitelná čísla
Rozhovor po dvaceti letech**

2.

**Až já budu velký
Putování za jmény**

3. - 4.

**Hlásí se EKO-KOM
Co se děje v parku
Ufouni útočí**

5.

**Stýskání po kočičce
Tancování při brnkání**

6.

**Jsou tu vaše
Zoo noviny!**

Velikonoce

Velikonoce bereme jako oslavu přicházejícího jara, kdy se po zimě probouzí k životu příroda. Ale jsou to také svátky církevní, dokonce největší svátky v křesťanském náboženství. Připomínají zmrtvýchvstání Ježíše Krista.

A proč se jim říká svátky pohyblivé? Protože se každý rok konají v jiném termínu. Roku 2015 bylo totiž církevním koncilem určeno, že velikonoční neděle bude vždy první nedělí po měsíčním úplňku, který je nejbližší datu 21. března (tedy kalendářnímu nástupu jara). Letos připadá Velikonoční neděle na 27. března, ale loni to bylo na začátku měsíce dubna, a předloni dokonce až ve třetí třetině dubna. Volným dnem je samosebou i následující velikonoční pondělí, kdy se obvykle chodí na pomlázku. Důležitým dnem před velikonoční nedělí je však také Velký pátek, kdy se má držet přísný půst a podle starých pověstí se otevírá země a vydává své poklady lidem - pokud ovšem nejsou hamižní a hrabiví. S velikonočními svátky je spojena celá řada zvyků a tradic, které se v různých krajích poněkud liší. Pečou se mazance a beránci ze sladkého těsta, někde také jidáše, velikonoční sekaná, barví se vajíčka, pletou se vrbové pomlázky zdobené pentlemi. A hlavně je už ve vzduchu cítit jaro a školáci mají volno...

Dobrá zpráva

Částku 63 535 korun věnoval českobudějovický Rotary Club neziskové organizaci Nazaret v blízkých Borovanech. Toto zařízení funguje již řadu let a je útočiskem pro tělesně i mentálně postižené děti i dospělé ze širokého okolí. Kromě denního centra provozuje také terapeutickou dílnu a dvě další chráněné dílny. Funguje zde rovněž taneční a divadelní soubor Kukačky, v prostorách zařízení se konají i koncerty a jiná vystoupení pro širší veřejnost. Pravidelně zde běží kurzy tkaní na stolních rámech, košíkářské, glazování nebo speciální kurz plstění a podobně.

Předané finanční prostředky byly použity pro nákup pomůcek pro osobní a hudební terapii, pro činnost provozovaných dílen a dílčí aktivity zařízení, ale také pro projekt Namaluj si, který je rovněž určen veřejnosti. Takže se můžete zapojit i vy, pokud budete mít zájem a možnost Nazaret navštívit. Stejně tak se můžete zapojit i do nabízených rukodělných kurzů.

-hh-

zprávy

Záložky do knih

Naše škola v Kardašově Řečici se na podzim přihlásila do mezinárodního projektu Záložka do knih spojuje školy, který byl vyhlášen v rámci propagace Mezinárodního měsíce školních knihoven. Cílem projektu bylo navázání kontaktů a spolupráce mezi českými a slovenskými školami, podpora čtenářství a poznání života dětí v obou zemích prostřednictvím výměny záložek. Naším partnerem se stala škola v Čadci a té jsme věnovali svůj čas, úsilí a aktivitu. Vyrobili jsme přes dvě stě záložek, které jsme poslali do slovenské školy. Všechny záložky jsou pěkné a nápadité. Moc se nám líbily záložky od slovenských kamarádů. Někteří žáci navázali i písemný kontakt se slovenskými dětmi.

žáci 3. A a třídní učitelka Dagmar Vyhliďková

Zimní tábor

I letos v lednu uspořádal Diacel Písek, sdružení rodičů dětí s diabetem a celiakií, zimní tábor Bedřichov 2016 v penzionu Bílá vrána pro zdravotně postižené děti. Z celé republiky se jich sešlo 25. První dva dny tábora byl na horách čerstvý sníh a dobré lyžařské podmínky, pak ale začalo pršet a oteplilo se. Sníh utíkal před očima, ale sjezdovky vydržely po celý náš pobyt. Kromě sjezdovek si zájemci vyzkoušeli i běžky, snowboard i krátké lyže. Tři děti se učily lyžovat a nakonec zvládly závody ve slalomu. Jeden den si všichni užívali v Babylonu v Liberci a bowlingu. Večery patřily oblíbeným hrám. Vše pod vedením instruktorů Zdenky, Milana a Karla. Nechyběla ani beseda o cukrovce s doktorkou Martou Klementovou a informace k první pomoci pro diabetiky. Kromě doktorky se o děti starala i sestřička Markéta. Tábor utekl neskutečně rychle. Při loučení nechyběly slzičky.

Zdenka Staňková, Diacel Písek

důležitá čísla

KRIZOVÉ CENTRUM
PRO DĚTI A RODINU
V JIHOČESKÉM KRAJI

KRIZOVÉ CENTRUM
PRO DĚTI A RODINU
V JIHOČESKÉM KRAJI

387 410 864

...

LINKA DŮVĚRY PRO DĚTI
ČESKÉ BUDĚJOVICE

VOLEJTE VE DNE I V NOCI:

387 313 030

386 355 500

...

LINKA BEZPEČÍ DĚTÍ A MLÁDEŽE
BEZPLATNÉ VOLÁNÍ ODKUDKOLIV
800 155 555

Vydavatel, redakce:
Robinson, tř. 28. října 26, České Budějovice
e-mail: redakce@noviny-robinson.cz
www.noviny-robinson.cz
za garance OOŽP Statutárního města
České Budějovice

Inzerce, grafická úprava:
STUDIO GABRETA® spol. s r.o., Praha
info@studio-gabreta.cz

Tisk: TISKÁRNA PROTISK, s.r.o., České Budějovice
Reg. č.: MK ČR 7767

Vytištěno na recyklovaném papíru

Vydavatel se nemusí vždy ztotožnit s názory autorů
publikovaných příspěvků

medailonek

Poznávat, milovat
a chovat se rytířsky

pokračování ze strany 1

Když jsme už „načali soudek“ o vztahu k přírodě, můžeme v tom pokračovat?

Samozřejmě, sem se třeba hodí velký seriál pod názvem Země, život a lidé nebo Země, děti a zvířátka. To byly celostránkové kaleidoskopy o přírodě, stromech, počasí, energii a mnoha jiných, pro udržitelný život nepostradatelných záležitostech.

Nepatří sem i originální seriál „protieko-logické potvory“? Kdo to vlastně byl?

Tak jsme nazvali obrázky Zdenky Študlarové, k nimž vymýšlela i vtipné texty. Jen tak mimochodem, tyhle obrázky byly první, které kdy publikovala, přičemž dnes už má na svém kontě ilustrace knížek, komiksů, dětských časopisů. Ale vraťme se k těm „potvorám“ – humornou formou textů u „hrůzostrašných“ obrázků se čtenáři seznámili s nebezpečím plynoucím například ze znečištěného ovzduší, devastace, ropné havárie, kúrovcové kalami, znečištění podzemních vod, černých skládek a jiných „malérů“.

Zalustujeme zase o krůček dál. Co rubrika Pero?

Jedna z hlavních v celém životě Robinsona. Prolná stránky každého vydání a nabízí literární pokusy mladých autorů, jejich básně, krátké povídkové texty, pohádky a úvahy - ovšem i další příspěvky, kresby a obrázky dětí najdete kdekoli mimo Pero. Robinson prostě vítá práce každého, kdo si chce vyzkoušet spisovatelství nebo třeba i redaktořinu.

Hodně nás zaujaly dvoustránky „Cesty a setkávání“. Považujeme je za obrovsky záslužné!

Zásluhu měl na nich, včetně příležitosti rozšířit distribuci novin do celého Jihočeského kraje, už od roku 2006 Dipl. Ing. Karl-Heinz Grieger, majitel stavební firmy NOVA Projekt s.r.o., jehož životní touhou je všemožně pomáhat handicapovaným. Takže těm byly všechny materiály věnovány: zprávy, reportáže, pod titulem Osudy příklady těch, kteří svému postižení nepodlehli a přes obrovské tráhe našli nový smysl života, příklady, jak děti handicapovaným kamarádům rozdávají své přátelství... A patří sem i založení konta na pořádání sbírky pro malou Nikolku, která tehdy nutně potřebovala elektrický polohovací vozík. Spolu s uvedeným mecenášem, s dalšími firmami a za přispění

dětí z mnoha škol byly finance na zakoupení vozíku získány. To byla velká radost!

A od roku 2007 začaly vycházet „Zoo noviny“.

Vždycky jsou na našich posledních stránkách, ve spolupráci s odborníky se Zoo Hluboká nad Vltavou. Čtenáři se seznamují s nutností ochrany zvířat, s mláďaty, se smyslem zoologických zahrad, každé vydání uvádí jedno ze zvířátek z dané zoo, doprovází je tamní pořady pro školy i zábavné kvízy. Připomeňme informace o handicapovaných živočiších, o jejich záchraných stanicích, o jejich návratech po uzdravení do volné přírody. A to vše pod sloganem Svět zvířat jako na dlani.

Od roku 2012 jsme ovšem zaznamenali další zajímavý počín. Jednak začal Robinson vycházet plnobarevný, jednak uveřejňuje vše o nutnosti třídění odpadů a jejich dalšího využití při vzniku recyklovaných výrobků.

Díky kontaktům a podpoře od autorizované obalové společnosti EKO-KOM, a.s. propagujeme zmíněnou oblast lidské činnosti, jednu z hlavních pro zdravý život. Opět na dvou stranách naleznou čtenáři zprávy, příběhy, třeba i ve formě pohádek, dětské příspěvky textové i obrazové, doplňovačky, dobrodružství prožívaná lidmi, zvířátky i věcmi z různých profesí, ale vždy zaměřených k třídění a recyklaci, celé komiksové seriály a pravidelné soutěže. Nezapomeňme ani na dvě zvláštní vydání, která mimo jiné zavedla do zákulisí zpracování jednotlivých odpadových komodit a jak se s nimi člověk vypořádává. Vše zmíněné „hýbe“ naší dobou a jako noviny jsme rády, že můžeme přispět notnou dávkou vědomostí určených opět dětem.

U dětí zůstaňme. Už ve IV. ročníku novin z roku 2000 se v jejich záhlaví objevuje logo UNICEF s textem, že Robinson vychází pod záštitou tohoto celosvětového dětského fondu OSN. Co to znamená?

Především pro Robinsona velkou čest! Podařilo se nám tehdy dohodnout s českým výborem UNICEF, že nechá odsouhlasit tuto možnost a Robinson bude v každém vydání uveřejňovat materiály o snahách a činnosti UNICEF se zaměřením na děti v rozvojových zemích, které trpí podvýživou, hladem a žizní, nemocemi, válkami

dokončení na straně 5

všetečkova všehochuť

Herbář

Podběl (latinsky - tussilago): Patří po bledulech, sasankách a petrklíčích k prvním jarním květinám, se kterými se můžeme setkat na loukách a stráních v celé republice. Roste na severní polokouli a je velice skromný na podmínky.

Podle odborných herbářů patří do čeledi hvězdnicovitých, dvouděložných. Jeho květ je zářivě žlutý jako sluníčko a trochu připomíná malou pampelišku. Jeho přízemní listy jsou jako sametové, pokryté droboučkými chloupky. Vyskytuje se pouze v jediném druhu jako podběl obecný.

A teď už nezbyvá, než abyste se v patřičnou dobu vypravili do jarní přírody a nechali se její krásou okouzlit.

Svezte se lanovkou

Nejen léto, ale i zima dávají šanci lanovým dráhám. Lanovky šetří naše nohy a vyvezou nás i nad těžko přístupný terén. Nejstarší lanovka v České republice, která je dosud v provozu, vede na Petřín v Praze. Provoz na ní byl zahájen v roce 1891. Elektrický pohon však dostala až v roce 1932.

Není ovšem nejdělsí visutou dráhou u nás. Tenhle primát má lanovka na Teplicku, která vede z Krupky na Komáří vížku a měří téměř dva a půl kilometru. Je ale relativně mladá, v rodném listě má napsaný rok 1952.

A ještě daleko mladší je lanovka v Moravském krasu – funguje od roku 1995 v Macoše – Punkevních jeskyních.

- red -

odkud přišla naše jména

Každé jméno má svou historii, svou cestu, své místo vzniku, svůj význam. Přiblížíme si alespoň některá z nich. A vezmeme to podle abecedy:

ANNA

Je to jedno z nejrozšířenějších jmen, a to po celém světě. Také náleží jedné z uznávaných světic. V kalendáři má své místo 26. července a mimo jiné se říká: svatá Anna – chladna zrána.

Někde se píše i s jedním n – tedy Ana, nebo naopak Ann. Patří sem ale nejen naše různé podoby tohoto jména jako Anča, Ančí, Andula, Anička, Aninka, Anda, Aňa, Nanyňka, nebo dokonce Dula, ale také Anet, Anetta, Anette, Anitta či En Endží nebo irské Úna.

Původ tohoto jména je hebrejský a je spojené se jménem Hana. Obě totiž vycházejí z hebrejského channah nebo chana a znamenají milá, milostiplná, milostná.

ADAM

Je také poměrně rozšířeným jménem, má i další své podoby jako Adamo (italsky) nebo Adán (španělsky). Adam je nejstarším jménem na světě, protože podle bible se tak jmenoval vůbec první člověk, který původně žil v ráji.

Pochází rovněž z hebrejštiny: ádám znamená člověk a adamá – země, půda. Takže člověk spjatý se zemí. A to odpovídá i jeho biblickému významu.

- red -

pero

Obědy pro děti

Naše ZŠ Kardašova Řečice se opět zapojila do projektu Obědy pro děti. Soubor básniček žáků 3. A jsme poslali organizátorské společnosti WOMEN FOR WOMEN, od níž jsme dostali pěkné knížky ze Zlatého pokladu knížek. Některé básničky si vychutnejte i vy...

Jakub Jírša

Jídelní lístek

V pondělí mám v hledáčku s rýží dobrou omáčku.
V úterý se každý dočká, bude s vejcem drobná čočka.
Středa, to je týden půl, voní řízek jako stůl.
Dnes je čtvrtek, bude sladké, možná buchty z mouky hladké.
Konec týdne, dnes je pátek, čeká na nás z masa plátek.

Ludmila Čejková

Pozor na obezitu

Bramborová kaše, to je strava naše, k tomu řízek veliký.
V úterý tři knedlíky s omáčkou a masem, to se zase nacpem!
Ale, ale, tloustnou bříška, pomůže nám z tloušťky knížka?
Půjdem radši cvičit těla a bříška nám splasknou zcela.
Místo buchet zelenina, ovoce a rybička...
Dožijem se 100 let věku jako naše babička.

Martin Žižka

Jedlík

Jsem já ale velký jedlík, k obědu sním jeden knedlík.
Za maminku, za tatínka, tak to vždycky začíná.
Děkuji vám, rodičové, že jsme malá rodina.
Po talíři omáčky budou ještě koláčky?
Sním je všechny, to věřím, když ne teď, tak k večeri.

Co z tebe bude

Kluci a děvčata z druhé třídy ZŠ dr. M. Tyrše v Hrdějovicích se pustili do přemýšlení o tom, čím by chtěli být. A Robinsonovi svá přání poslali...

Až budu dospělý chtěl bych se stát popelářem. Už od dětství jsem chtěl být popelářem, protože jsem si vždy myslel, že popeláři pracují jen ve čtvrtek. Ale už si to nemyslím. Protože vím, že popeláři pracují i někdy jindy. Doufám, že budu mít dost sil, abych unesl popelnici. Nebo něco jiného. Není to úplně čistotná práce, ale není úplně špinavá. Ale možná budu učitelem.

Matyáš Samohýl

Chci být veterinářkou, protože mám ráda zvířátka. Ta práce mě bude určitě bavit. A chci pomáhat zvířátkům. A mám je určitě ráda, protože jsou některá i mazlivá. Když bude nějaké zvířátko nemocné, určitě mu pomůžu. Chtěla jsem to od dětství. Každý musí někomu pomáhat.

Anna Franková

Chtěl bych být vědcem, protože věda mě inspirovala, když mi mamka koupila mikroskop. Když jsem jednou seděl nad mikroskopem, začal jsem si myslet, že sedím v kanceláři a zkoumám různé věci. A pak mě napadlo, že bych mohl být vědcem. Ale kdyby se mi to nepovedlo, tak mám v zásobě být hercem. Chtěl jsem hlavně zkoumat. Věda mě vždycky zajímala.

Matěj Klouda

Chci být zahradníkem. Protože tuhle samou práci má tatka. A hrozně se mi to líbí, protože tam může zalévat stromky. A taky jsou tam divoké srnky. Srnky jsou hrozně divoké a rychlé. Je to tam moc hezké. Je tam taky jídelna, kde se můžeme najíst. Na jaře jezdí traktory orat pole. Je to tam hezké.

Miroslav Vach

Doufáme, že letošní rok bude klidnější a i zlé odpady si rozmyslí napadat ty hodné. No, uvidíme za rok, jestli se opět potkáme s babičkou-vypravěčkou, která si teď dala roční dovolenou v lázních. Ale ještě, než si sbalila kufry a odjela, tak splnila svůj poslední úkol, na který se těšila - vylosovala výherce ze správných odpovědí na doplňovačku.

Správná odpověď zní: **V čertí škole učí čerty, s odpady že nejsou žerty. I o svátcích správné není, zapomínat na třídění.**

A teď již to, na co čekáte - koho babička vylosovala. Jsou to: **Barbora Blovková ze Sedlice, Vašík Tikal z Českých Budějovic a Vítek Kubal z Českého Krumlova.**

Gratulujeme a nezapomeňte - na další straně je zase doplňovačka o ceny. A letos se budeme potkávat s ufouny, kteří se rozhodli, že prozkoumají naši planetu po trochu jiné stránce.

EKO-KOM soutěž

Otázka č.1: Co vzniká ze sběrového papíru a kde se zpracovává?

Odpovědi posílejte na adresu redakce@noviny-robinson.cz do **30. 3. 2016**

To mi tedy povězte, jak někdo může tvrdit, že v nějakém městě mají smutný park? Do parku přece chodí maminky s kočárky a je tam všude slyšet výskot mrňavých i větších dětí, chvátají tudy žáci a žákyně, aby si zkrátili cestu do školy a odpoledne ze školy, posedávají tam na lavičkách dědové a babičky a vyprávějí si... a což ptáci, vyplašení zajáci, loudivé veverky a různá další zvířecí havěť, ta snad nedělá park veselým?

Smutný park

„Tak tohle,“ přerušil moje lamentování jakýsi hlásek, „je sice, milý brachu, pravda, ale rozhlédni se pořádně i po tomhle parku, kde teď jsme. Není tu ani človíčka, ani zvířecího živáčka! I tenhle park je totiž přesmutný!“

Škubnu sebou, jak se leknu, protože ať otáčím hlavu třeba dokolečka, nikde nikoho opravdu nevidím, ani toho, kdo na mě mluvil: „Ať si neublížíš, jak se kroutíš,“ povídá zase a docela hezky se směje.

„Poslyš,“ řeknu tedy a snažím se být klidný, aby si ze mě nemohl dělat legraci, že jsem nějaký strašpytel, „ať jsi, kdo jsi, ať jsi z tohohle světa, nebo z pohádkového, můžeš se mi ukázat v celé kráse?“

„To víš, brachu, že můžu,“ a kolem mě to maličko zasviští a na lavičku předpne tak podivné stvoření, že jsem z toho paf. Ani člověk, natož zvířátko, ani trpaslík, ani skřítek, ale tak zvláště hezky, že se musím zeptat: „Jak to děláš, že jsi tak milý?“

„To proto,“ maličko se při té pochvalě začervěná, „že chráním přírodu, aby byla čistá, a rozdávám pohodu, když nikde nenechám povalovat nic, co patří mezi odpady. Z těch pak pomáhám lidem vyrábět nové bezva věci...“

„Páni! No to je něco,“ vyhrknu.

„A proto ti taky prozradím, proč je tenhle park smutný,“ zavrtí se na lavičce, opře se o operátka - a já ustunu! Málem totiž žuchnu dolů, jak se operátka dolomilo, protože ho už někdo poničil: „Vidíš, to je ono,“ chytne mě za rukáv a vyšplhá se po něm nazpátek na sedátko, „všechny báječné věci v tomhle parku jsou polámané, a kdybys byl z mého světa, slyšel bys, jak pláčou bolesti. Dělá to parta vandalů, ničitelé všeho krásného a potřebného, a ještě z toho mají radost! Prkýnka jsou z laviček vytrhaná, ohrádka pískoviště dřevá, dřevěný vláček s lokomotivou špinavý, chodníčky počmárané - no hrůza!“

„Kdyby všechno v parku bylo třeba z něčeho jiného než ze dřeva, lotři by asi akorát utřeli nos,“ snažím se přijít s troškou chytrostí do mlýna.

A to stvoření se celé radostí oklepe: „Vidíš, kápnul jsi na to! Já jsem Recykláček, to je moje jméno a ty seš první, komu teď prozradím, jak na tu bandu vyzrát. Máš dneska večer čas?“

Divím se, co s tím má můj večerní čas společného, ale Recykláček už povídá nadšeně dál: „V mé zemi mám plno kamarádů, Plastíka, Sklíčka, Papírníčka, Obaláčka, no je nás hbaděj. Večer přijdeme, ty se schovej támhle za keř a budeš vidět melu!“

Kouknu na něho, ale frnk, jsem tu už sám. Štípnu se, jestli jsem ne-usnul, protože jsem odpoledne projedil na kole a unavil se, ale ne.

Tak tedy uvidím večer...

A málem jsem to prošvihnul! Zdržel jsem se psaním domáciho úkolu. Ale už jsem schovaný za hustým keřem, když se zvedne vánek, který slíí, až

hučí jako pořádný vítr, a já v tom hučení rozeznám nějaké hlasy, jak si dávají rady: „Tu lavičku šoupněte z trávníku, u vláčku připojte lokomotivu, ohrádka pískoviště upevněte, ať se písek nesype ven, ještě přidejte odpadkové koše, ať se nikdo nevymlouvá, že nemá kam hodit papír od svačiny nebo pytlík s hovínkem psího miláčka, prohlédněte celý park, jestli jsme na něco nezapomněli, a vida, ještě je třeba položit nové chodníčky, no to by byla špatná práce, tohle neudělat...“

A hlásek se obrátí k mému keři: „Už vylez a řekni, jestli jsme šikovní!“

Samozřejmě, to volá Recykláček a já už vidím i jeho kamarády. Snad poznám, který z nich je Plastík, Sklíčko, Papírníček, Obaláček, jsou trochu unavení, ale spokojení. A jakmile v té chvíli vykouknul mezi mráčky měsíc v úplňku, vyvalím oči tak, že se mi málem rozkutálejí po parku. Ta stvoření totiž vyměnila všechny rozlámání věci v parku za úplně nové, vyrobené v jejich továrně na recyklování. Lavičky jsou žluté, ohrádka pískoviště modrá jako nebe, vláček a jiné hračky pestré stejně jako velké zelené květináče na voňavé rostliny, chodníčky hnědé, odpadkové koše oranžové, prostě až zrak přechází.

Užuž chci obdivem nešetřit, když se sem odněkud ze tmy nahrne ta parta vandalů: „Hele, je tu plno nových věcí, to se nám to bude nádherně rozbíjet...“

„Jen to zkuste,“ vybídně je za smíchu ostatních stvoření Recykláček, ale lumpové jsou nepozorní, jak už chtějí začít dílo zkázy. Jenže ouha! Lavičky jim dupnou na nohy, ohrádka pískoviště jim skřípe prsty, vláček je shodí z vagonků a chodníčky s nimi smýknou do bláta.

Dřepí v něm jako schlipplí špidírové a ten hlavní se naštve: „Tohle nemá cenu! Honem pryč,“ a utíkají jako splašení.

Vyprovází je varování: „Jakmile zkusíte škodit i někde jinde, bude s vámi ještě hůř, než teď!“ A najednou jsem v parku sám. I měsíc v úplňku se ztratil...

Ráno si promnu oči a hned se mi vybaví noční dobrodružství. Ani se pořádně nenasnídám, hodím si na záda batůžek s učebnicí a peláším do parku. Už z dálky slyším veselé povykávání malých kluků a slečen z vedlejší mateřské školy i štěkot pejsků na procházce. A i když je ještě trošku chladno, dědové a babičky, kteří toho moc nenaspí, neodolali a sedli si na nové lavičky, aby si pak pochvalovali, jak jsou pohodlné. Náš park už není smutný...

Jak rád bych poděkoval za všechny v našem městečku Recykláčkovi a jeho prima přátelům! Ale jsou pryč. Potřesu hlavou: „Snad se ještě někdy setkáme? Slyšíš mě, Recykláčku?“ A možná se mi to jenom nezdá, když ucítím, že mě na tvářích pohladil ten slabý vánek, jako by to byla Recykláčkova dlaň...

Text: Zdeněk Šmaus
Ilustrace: Zdeňka Študlarová

Skřítkci třídící

Každý večer, když je tma, skřítků velká rodina kontroluje kontejnery, aby správný obsah měly.

Je to ale práce těžká, v modrém láhev, v žlutém knížka. A v tom velkém zeleném od jogurtu leží víčka.

Skřítkci pouze smutně stojí a dívají se, jak se hodí snadno vše do popelnice a svět nespátí odpad více.

Rozhodli se: „Tak to ne, tohle tedy přestane!“ A lidé se velmi diví, kdo to před nimi stojí a rychle je hubuje.

Od té doby lidé třídí: sklo – zelený, petka – žlutý, v modrém jsou zas noviny, vše šlape jak hodiny.

Kateřina Černá, 6. A
ZŠ a ZUŠ Bezdrevská, České Budějovice

Zelená pětka zasahuje

„Víte co? Ta ekologická hlídka tady ve škole na nás vyjde jednou za tři měsíce, to mě tedy moc nebaví,“ durdil se Šimon v šatně, zatímco si navlékal bundu.

„Mně to tedy taky moc akční nepřipadá, ale co bys chtěl dělat?“ zeptal se ho Lukáš skloněný nad zavazováním bot.

„Mohli bychom si vytvořit svoji vlastní hlídku. Nebo to nemusí být ani hlídka, prostě taková dobrá parta,“ navrhla Míša, která už stála oblečená s batohem na zádech u vchodu do šatny.

„To není špatný nápad. A mohli bychom se pravidelně scházet a domlouvat se na tom, co a jak budeme dělat,“ přidal se David.

„Jo? A kde by ses jako chtěl scházet?“ vybalil na něj Lukáš.

„Nooo,“ protahovala významně Míša a objela pohledem trojici napjatých klukovských tváří. „Třebaaa,“ s šibalskými jiskřičkami v očích znovu protáhla Míša.

„Tak už nás nenapínej,“ nevydržel to Šimon a popošel směrem k dívce.

„Co takhle třeba u nás v baráku vedle sušárny? Je tam takovej nevyužitý kumbál...“ zamrkala na kluky Míša.

„A to si myslíš, že by nás tam nechali?“ zapochyboval David.

„Třeba jo, kdybysme si to tam uklidili – stejně to nikdo nepoužívá, jen se tam odkládají nepotřebný krámy,“ otočila se už mezi dveřmi Míša.

„Proč ne?“ rozhodl výsledek debaty Šimon a všichni společně vykoukli směrem k sídlišti.

-o-o-o-

„Páni, to je ale binec,“ rozhodl David změt odložených věcí, navržených v kumbálu do výšky dospělého člověka.

„To se nedivím, že domovní správa souhlasila s tím vyklizením, kdo jiný by se jim s tím asi tak namáhal,“ skepticky prohodil Šimon.

„To zmáknem,“ usoudil Lukáš a už tahal z hromady jakási prkna a polystyrénové desky.

„Něco roztrídíme do kontejnerů, něco odvezeme do sběrného dvora – kára je pod schodama...“ ujala se kormidla Míša a kluci začali bez odporu kmitat. Kumbál se pomalu vyprazdňoval a všichni byli stále umouněnější a zpocenější.

„Co se to tu děje?“ ozval se jim dívčí hlas za zády zrovna ve chvíli, kdy se snažili vytáhnout z hromady zrezivělou tříkolku s jedním kolečkem. Jako na povel se všichni otočili a zůstali zírat na zrzavou pihatou holku s pudlem na vodítku.

„Uklízíme tu ten binec, Lucko,“ odsekla Míša a paží si utřela zpocený obličej.

„Jo? A to jen tak, jo?“ zapochybovala Lucie a pudlík s červeným obojkem souhlasně zaštekla. „Nooo,“ ošivala se Míša, ale pak dodala: „Budeme tu mít klubovnu.“

„Kdo tu bude mít klubovnu?“ dál vyslychala zcepenělou úklidovou četlu Lucie.

„Naše zelená čtyřka, samostatná ekologická hlídka,“ rozhodl se ukončit diskusi Lukáš. Ale to se mylil.

„Tak ekologická hlídka, jo?“ protáhla Lucie, až klukům zatrnulo. „A nemohla by to být místo Zelený čtyřky - Zelená pětka?“ vypálila najednou na udivené umouněnce a zůstala na ně upřeně civět.

„Proč ne,“ vzpamatoval se první David. „Klidně. Tak se můžeš hned zapojit. Odnes tyhle noviny do modrého kontejneru a ty sklenice do zeleného.“

„Asi vím, kam co patří, ne?“ odsekla Lucie, ale ochotně se ujala první kopie novin.

„To je Lucka, bydlí tady v baráku, je stará jako já, ale chodí na jinou školu – na gympl,“ snažila se Míša uvést kluky do obrazu, když za Luckou vrzly vchodové dveře.

„A je dobrá? Nebude prudit?“ strachoval se Šimon.

„Je fajn, akorát je taková trochu sekera, ale dá se s ní vyjít. A navíc, její táta nám ten kumbál povolil. Tak prostě budeme Zelená pětka,“ uzavřela Míša.

-o-o-o-

Kdo by za necelý týden nahlédl za čerstvě umyté dveře někdejšího kumbálu, nestačil by se divit. Vybílené stěny, na zemi pruhy různobarevného lina, podél zdi zeleně natřené lavičky a stůl, který na vrstvu stejnobarevného náteru teprve čekal, na okně žlutá záclonka...

„Tak ještě nějaký skřítky, polštářky na lavičce, nějaký obrázky,“ rozhlížela se Míša po místnosti. „Jen nám to tady nezaflákejte dečkama a kanýrama. Na to tedy zvědaví nejsme. Jen praktický věci,“ číli se David.

„No jo, no jo, se neboj. Ale nějak to vylepšit musíme, ne?“ usadila ho Lucka.

„A v neděli odpoledne klubovnu pokřtíme. Přinesu rychlý špunty a každé přineseš taky něco dobrého k jídlu. Tak to tu odstartujeme.“

„Tak jo, ať žije Zelená pětka! A od pondělka už fakt začneme...“ dodal Šimon a všichni mu s úsměvem přikyvovali. Ano, od pondělka už to začne na plné točky...

(pokračování příště)

Text: Hanka Hosnedlová
Ilustrace: Zdeňka Študlarová

medailonek

Poznávat, milovat
a chovat se rytířsky

dokončení ze strany 2

a verbování za vojáky, ztrátou rodičů, sourozenců a domovů, nemožnosti vzdělávat se a vůbec žít podle práv, která děti mají. UNICEF v tomto směru odvádí obdivuhodnou práci, zachránil už miliony dětí a Robinson v tom, věřím, už také sehrál správnou roli. Stále výzvy se rovněž týkají toho, jak každý z nás může pomoci finančními příspěvky, dary na zřizování škol, zapojením se do různých aktivit, jako třeba do výroby panenek, jejichž prodej zajišťuje například očkování proti základním nemocem, na něž kluci a holčičky v oněch zemích ještě umírají... Vedle slavných celosvětově známých lidí, které má UNICEF na své straně, stojí tedy, alespoň skromně, i naše noviny. A je symbolické, že první obrázek, který se objevil na pohlednicích UNICEF, namalovala v roce 1949 tehdy sedmiletá Jitka Samková jako poděkování za poválečnou pomoc její obci u Českých Budějovic. Obrázek dal podnět k založení dlouhé a prospěšné „pohlednicové“ tradici.

Jak se zřejmě, vážené noviny, po celou dobu svého trvání jste „nespaly“. Je to tak?

Nechceme se nějak napařovat, ale snažily jsme se. Ostatně, můžeme to doložit dalšími zajímavostmi, které se objevily na našich stránkách. Oživily jsme i odkaz pana Foglara několika reportážemi k výročí Rychlých šípů a k zakládání čtenářských klubů a samotářských hlídek, vše pod titulkem Jestřábí hnízdo. Pohodu přinášely série pohádek, z těch nejúspěšnějších O Honzíkovi ze Senotína k ochraně přírody. Ale vycházely i rubriky Města či venkov na dlani, rozhovory s primátory a starosty. Svou dlouhou historií má Den bez aut a Evropský týden mobility, o nichž jsme rovněž přinášely svědectví. Znovu připomeneme podporování dětské tvorby, tentokrát pravidelným publikováním výsledků celokrajské soutěže Jihočeský úsměv včetně nejzdařilejších literárních prací, které se v ní objevují. Dětské zastupitelstvo při českobudějovickém magistrátu představovalo přes Robinsona své snahy o zlepšení života ve městě, plno nápadů, jak to či ono zařídit třeba v dopravě,

aby byla pro děti bezpečnější. A k tomu všemu seriál o útulcích pro opuštěné pejsky, hvězdné obloze, o naší dávné historii s názvem Ještě že jsme Slované, medailonky osobností s nakouknutím do jejich dětství, snů, úspěchů i nezdárů, které překonaly, tipy na výpravy, zábava, kreslené Lamhlavy od známého humoristy Miloslava Martenka... máme pokračovat?

Věřím, že by bylo čím. Ale zajímá nás, jestli Robinson také překročil hranice jižních Čech?

Nejednou! Stal se tiskovým partnerem celostátní soutěže založené podle anglického vzoru pražskou firmou EPIC – Cena za odvahu, která každoročně odměňovala statečné činy i těch nejmenších, přičemž předávání cen se zúčastňovaly významné osobnosti, jako třeba paní Lívie Klausová. Hodně jsme psaly o mezinárodním festivalu Ekofilm, který opět každoročně sídlil v Českém Krumlově a Českých Budějovicích, kde měli příležitost zhlédnout filmovou tvorbu k udržitelnému životu také žáci ze škol. Úspěšný několikadílňový seriál Dárci naděje se věnoval výcviku záchranářských psů a jejich profesionálnímu zásahu při ničivých zemětřeseních v Turecku a na Tchaj-wanu, které až dobrodružně přiblížil vedoucí Jihočeské brigády kynologů Jaroslav Sedlák. A když už jsme teď čtenáře zavedli do světa, nemůžeme opomenout cestopisy, které vždy píší přími účastníci výprav do té které země. Těch zemí je už na čtyřicet a jsou ze všech světadílů! Poznali jsme jihoamerickou Patagonii, vánoce u indiánů, Jihočínské moře, antarktické bílé pláně, archeologické nálezy, jak fungují vulkány, kolority, zvyky a tradice různých končin naší planety...

Vůbec se to nezdá, je to totiž fakt, že noviny Robinson za svého dvacetiletého života nezahálely a natož, aby se nudily! Proto doufáme, že nenudí ani své čtenáře po celých jižních Čechách, od škol až po různá dětská zařízení a oficiální organizace. Poslání zůstává a je jen dobře, když si je vezmete i vy, kluci a děvčata, za své: **Poznávajte, milovat a chovat se rytířsky.**

- red -

Důvod k úsměvu

Už poště máme možnost seznámit se s výsledky literární soutěže Jihočeský úsměv, pořádané pro kluky a děvčata do patnácti let. Je volnou součástí každoročního podzimního Festivalu dětských knih a časopisů a již potřetí se konala pod záštitou Jihočeské vědecké knihovny ve spolupráci s Jihočeským klubem Obce spisovatelů.

Ani letos to členové poroty neměli jednoduché. Sešlo se totiž 130 prací od 128 autorů z 26 škol v jihočeském regionu. Z Českých Budějovic z Nerudovy ulice, z Bezdrevské, Matice školské, Máje I, Kubatovy, Grünwaldovy, L. Kuby, Baarovy, Nové, církevní ZŠ z Rudolfova, ZUŠ Piaristické, Gymnázia Jirovcova, Česko-anglického gymnázia a Českého reálného gymnázia, ale i z Rudolfova, Zlivi, Ševětína, Dolního Bukovska, Horní Stropnice, Malont, Vyššího Brodu, Vlachova Březí, Tučap, Prachatic či z gymnázií v Trhových Svinech a Písku.

Úroveň soutěžních prací výrazně stoupla. Vyskytlo se i daleko víc dějových příběhů s překvapivým zakončením, malá filozofická zamyšlení, oblíbené fantasy a sci-fi, dokonce detektivka a poměrně dost bylo tentokrát i básniček. Na soutěž si také troufla i jedna sedmiletá holčička, a to zaslouží smeknutí klobouku. Překvapivě se tentokrát do poezie pustily nejen dívky, ale i slušná řádka chlapců.

Jihočeská vědecká knihovna vydala po všechny účastníky soutěže sborníček, kam kromě vítězných prací byly zařazeny i další příspěvky. Některé už tradičně otiskne Robinson. Už za necelý rok vám Jihočeský úsměv opět poskytne příležitost zkusit své literární štěstí!

-hh-

Vítězové 6. ročníku literární soutěže Jihočeský úsměv 2015

Amálie ČAPOVÁ (9), ZŠ Grünwaldova, ČB | Andrea KUČEROVÁ (10), ZŠ L.Kuby, ČB | Vojtěch PALKOSKA (11), Gymnázium Jirovcova, ČB | Lukáš ČTVERÁČEK (11), ZŠ Matice školské, ČB | Nela PREISOVÁ (11), Gymnázium Jirovcova, ČB | Tereza MAXEROVÁ (12), Gymnázium Jirovcova, ČB | Jitka MAUNOVÁ (13), ZŠ Máje I, ČB | Anna PELENKOVÁ (14), Česko-anglické gymnázium, ČB | Adéla DVOŘÁKOVÁ (15), ZUŠ Piaristická, ČB | Marek KOS (15), ZŠ Kubatova, ČB.

Kočičí příběh

V listopadu si přivezli babička s dědou koťátko.

Dali mu jméno Miška. Miška si pomalu zvykala. V chaloupce s kachlovými kamny se jí žilo dobře. Zkoumala okolí, jedla samé dobroty a rostla a rostla.

Když jsme přijeli za babičkou a dědou a uviděli Mišku, oči se nám rozzářily. Vzala jsem ji na klín. Vrněla a tučila se. Byl to příjemný den. Jenže den netrval věčně a my jsme museli domů. Když jsme přijeli domů a zavolali jsme sestřenicí Leně, tak jsme zjistili, že přijede a že jejím velkým přáním je mít koťátko.

Ráno jsem se probudila a očekávala jsem návštěvu. Byl Silvestr a všichni jsme se vydali za Miškou. V noci byl ohňostroj, ten zvířátka zrovna moc nemusejí, tedy nemají ho ráda. Miška běhala ze strany na stranu, potom přišla za mnou a lehla si na můj klín. Hladila jsem ji, aby se nebála a uklidnila se. Z jejího trápení mi až tekly slzy. Večer jsem se musela s Miškou rozloučit, byla jsem smutná.

Druhý den Lena s Miškou odjely. Hned, co přijely domů, mi Lena telefonovala, aby mi sdělila, jaká byla cesta a co všechno Miška vyvedla.

Miška mi sice chybí, ale vím, že je v dobrých rukou a že se jí daří dobře. Prý si hledá kočičího manžela. Jednou se určitě dočkáme krásných koťátek.

Aižběta Šedová, 5. B, ZŠ B. Němcové, Dačice
ze sborníku dětských autorů O dvou světech

Moje první setkání s Mexikem bylo pro mne i mé dvě spoluputovnice poněkud šokující. Představy, že jedeme do zaostalé a chudí země třetího světa, vzaly za své hned při ranním vystoupení z autobusu v hlavním městě – v Mexiko City.

S krosnou
za zvukem kytar

Brada mi padala níž a níž jen při průjezdu městem, které Mexičani nazývají Ciudad de México. Na jeho ploše ve výšce 2 240 metrů nad mořem žije víc než dvacet milionů osob. A to nepočítám tisíce lidí, kteří sem každodenně přicházejí z venkova. O tom svědčí stále se rozrůstající slumy na okrajích megapole. Jen si představte dvojnásobný počet obyvatel, než má celá naše republika, v jednom městě! Vrucí kotel barev, zvuků a dění. Historické paláce, katedrály a kostely, reprezentativní stavby, univerzity, bohatá nabídka luxusního i levného zboží, moderně oblékaní lidé a spousta sebevědomých mladých kluků a dívek... Nikdo nás nechtěl okrádat či vraždit, spíše naopak. Potkávaly jsme se se snahou nám pomoci, přestože nemluvíme španělsky, zájem o naši zemi, úsměvy, vstřícnost...

Díky dvěma ochotným Mexičankám, které s námi cestovaly v autobuse z amerického Lareda, jsme se dostaly na pověstné náměstí Zócalo nejen rychle, ale i za nejnižší dostupnou cenu taxíku. Dokonce nás dovedly i do hostelu Monada, jednoho z nejlevnějších ve městě. Myšlenku na spaní pod širákem jsme byly nuceny zasnout tentokrát do nevyužitelných možností. V ceně lůžka s koupelnou a toaletou byla i snídaně a večeře, zdarma použití prádelny se sušičkou, kuchyňky a hlavně – internetu. Myslím, že máme ještě co dohánět, abychom se vyrovnali mexickým městům se sítí veřejných a navíc velice levných internetů. Hodina provozu vás zde přijde v přepočtu na dvanáct, maximálně dvacet korun.

Z terasy, kde se podávaly snídaně a večeře a kde byly večer diskotéky, jsme se koukaly přímo na prezidentský palác. Ten je částí svých prostor přístupný veřejnosti. Stejně jako třeba areál ministerstva školství s krásnými nádvořímí, arkádami a velkými nástěnnými malbami Diego Rivery či jiné objekty. Viděly jsme odtud rovnou na náměstí Zócalo se vztyčenou obří mexickou vlajkou, nádhernou vznosnou katedrálou i pompězní předvánoční výzdobu na všech stranách.

Při východu z hostelu nás okamžitě pohltila vřava ulice. Tisíce prodavačů nabízejících svůj sortiment v obchodech s otevřenými dveřmi, ve stáncích, na pojezdých vozících či jen tak na plachtě na zemi či v bedničce pověšené na krku. Každý z nich křičí na plné pecky, aby přilákal zájemce o své zboží, do toho hraje reprohudba, na každém metru jiná, houkají auta, která se pokoušejí takřka o nemožné – totiž projet tou změtí. Na ulicích pracují i řemeslníci, odbyvá se zde i třeba hádání z ruky, masáže s nakuřováním a zaříváním, úprava účesů, holení či čištění bot.

Už první den nám ale bylo jasné, že pěšky nemůžeme všechny ty naplánované pamětihodnosti v žádném případě zvládnout. I když jsme navštívily řadu skvostů v blízkosti náměstí. A to včetně velkolepého Pallacio de Bellas Arte, věže Torre

Latinoamericano, někdejšího hlavního aztéckého chrámu Templo Mayor s probíhajícími archeologickými vykopávkami, či uličky tiskařů, kde se má čile k světu stará ruční technika vedle moderních ofsetových tiskáren. Ale na širší záběr nám chyběl dopravní prostředek, takže jsme musely sáhnout do svých peněženek a zaplatit si okružní výlet.

Setkáním hned tří kultur se dá nazvat náměstí Tlatelolco a Guadalupe – předkolumbovské v podobě vykopávek z aztécké říše, španělské z období Cortézova dobytelského tažení zastoupené kostelem Teplo de Santiago z roku 1609 a současně se dvěma smutnými mementy. Stojí zde totiž pomník připomínající zmasakrování několika stovek protestujících studentů vládními oddíly v předvečer olympijských her v roce 1968, které se dlouho tultalo. A pak připomínka zničených domů při zemětřesení v roce 1985.

Nádherná je Bazilika de Guadalupe. Ta se prý ale v 70. letech začala na měkkém podloží propadat, tak honem postavili vedle baziliky novou. Odvážně moderní, připomínající spíše palác novověku s mramorovými podlahami, pojezdnými chodníky a bohatě využívanou elektrotechnikou. Bazilika je schopná pojmut tisíce věřících, kteří sem přicházejí uctít Pannu Marii Guadelupskou. Kult této světice je zde obrovský. Takže vás po chvíli už ani nevykolejí, uvidíte-li po kolenou se šourající a modlíci se muže a ženy, kteří se takto v rámci svého pokání pohybují již od brány rozlehlého nádvoří až k oltáři v moderním chrámu.

Bombou byla návštěva pyramid Měsíce a Slunce a vůbec celého starého města v Tenochtitlanu. Zdá se, že toto místo má skutečně svůj zvláštní spirit, který vás přemůže. Když jsem se podívala shora zdolané pyramidy, vůbec jsem nezapochybovala o statistice počtu nehod, a dokonce smrtelných zřícení ze schodů pyramidy. A vůbec mě nenapadlo smát se těm, kteří zpáteční cestu dolů překonávali obličejem ke schodům a s pozadím vystrčeným ven. Schodiště pyramidy mi totiž z vrcholu připadalo jako příkrá stěna naprosto beze stupňů, až se mi zatočila hlava.

Příjemnou tečkou dne pro nás pak bylo náměstí Garibaldiho, kam jsme si došly poslechnout, jak hrají mariachi. Skupinky mužů v parádních černých, červených, bílých či jinak barevných oblecích a sombrerech zdobených spoustou lesklých flitrů zde hrají na přání mexickou klasiku. Něco jako místní dechovku, ale zní to parádně. Hrají samozřejmě za peníze. Rytmus brichatých kytar a nezaměnitelný zvuk trumpet přiměje některé z návštěvníků i k tanci.

Mohla bych ještě dlouho vyprávět o nádherných historických památkách, o výstavných čtvrtích a přepychových obchodech, o zelených parcích se spoustou laviček, altánků, fontán a kašen, o moderním velkorysém komplexu Národního antropologického muzea, o levném metru, o malých zeleno bílých taxících se značkou Volkswagenu, o školních uniformách a pokladních rituálech, o kontrastech mezi špinavými ulicemi a luxusními restauracemi či přepychovými obchody. Anebo o lidech s pléť ve škále od bílé kávy až po temný bronz, o venkovanech v bílých plátěných oděvech a v sandálech z pneumatik, o létajících indiánech, o rozkošných dětech s velkýma hnědýma očima, které si maminky parádí jako malé prince a princezny, prostě o Mexiku – ale bohužel, na to už mi nezbyvá prostor.

Text a foto: Hanka Hosnedlová

ZOO NOVINY

Zoo Hluboká, 373 41 Hluboká nad Vltavou, tel.: 387 002 211, fax: 387 965 445, e-mail: info@zoo-ohrada.cz, www.zoohluboka.cz

Ahoj kluci a holky, ahoj dospěláci!

Mám několik NEJ - nejvyskytovanější, nejznámější a patřím k druhům s největší velikostí. Už podle jména jsem z Afriky, ale za starověku jsem se vyskytoval i v Izraeli. Normálně dorostu do délky 4,5 metru, ale jsou případy i jedinců nad 6 metrů s váhou až 1,1 tuny. Takoví mazlíci, co? No, jsem spíše samotář. Den trávím na sluníčku na břehu, protože při vyrušení a leknutí si to rychle namířím pod vodu. Za soumraku, když mě přepadne hlad, jdu lovit. Ačkoliv to s mojí délkou a váhou nevyžaduje, jsem pěkně obratný a dokážu to rozpláštít hodně rychle. Když si chceme mezi sebou pokecat, využíváme optické a akustické signály. Mám oproti jiným plazům docela široký hlasový repertoár. S některými ptáky mám dobré vztahy - třeba s čejkou ostruhatou, volavkou rusohlavou nebo klubáky. Oni mi svými zobáky odstraňují parazity nebo zbytky potravy mezi zuby (něco jako vy používáte párátko) a já je za to nezbaštím. Někdy mě i varují před nebezpečím. Co by vás ještě mohlo zajímat? Třeba, že mám kůži pokrytou hranatými šupinami, jsem olivově zeleně, šedě až modrozeleně zbarven s tmavými skvrnami na bocích. Bříško mám žlutavé nebo špinavě bílé... a hele - já ho teď mám prázdné. Díky za pozornost, omlouvám se, ale jdu se posilnit.

Váš KROKODÝL NILSKÝ

kalendář akcí 2016

Zoo není jen procházka mezi zvířaty. Přijďte se k nám také dozvědět něco nového, zajímavého, hrát si a bavit se. ZMĚNA PROGRAMU VYHRAZENA! V případě nepříznivé počasí může být akce zrušena, nebo přesunuta na jiný termín. Informace o akcích na tel.: 387 002 211, 724 113 797 nebo 724 846 142.

BŘEZEN

23. 3. - Velikonoce v zoo s Flopem

DUBEN

24. 4. - Hadí den

KVĚTEN

1. 5. - MAY DAY

23. - 27. 5., 30. - 31. 5. - Dětské divadelní dny

ČERVEN

1. - 3. 6. - Dětské divadelní dny

ČERVENEC

Příměstský tábor

Večerní komentované prohlídky od 20:30 hod.
termíny: 1., 5., 8., 12., 15., 19., 22., 26., 29.

SRPEN

30. 8. - Den medvědů

Třídenní tábory • Příměstský tábor

Večerní komentované prohlídky

termíny: 2., 5., 9. od 20:00 hod.

termíny: 12., 16., 19., 23., 26., 30. od 19:30 hod.

ŘÍJEN

2. 10. - Den zvířat

LISTOPAD

5. 11. - Strašidelná zoo

PROSINEC

3. 12. - Putování za Mikulášem

14. 12. - 1. 1. 2017 - Vánočně nasvícená zoo

24. 12. - Štědrý den v zoo

Toto je předpokládaný plán akcí pro rok 2016. Případné změny budou včas uveřejněny na našich internetových stránkách www.zoohluboka.cz

Afrika je světadíl, který se může pyšnit velkým bohatstvím druhů rostlin a živočichů. Je také domovem mnoha endemitů - druhů, které nikde jinde na světě nežijí. Na některých místech v Africe tvoří endemité více než 90% všech místních druhů. Toto přírodní bohatství láká do Afriky mnoho turistů, ale je také silně ohroženo lidskou činností.

Krása Afriky

Marabu africký

Mezi nejznámější a nejoblíbenější savce Afriky patří takzvaná 'velká pětka' - lev, levhart, slon, nosorožec a buvol. Nejčastěji je lze spatřit na rozlehlých savanách. Například na východě Afriky v Serengeti, které jsou proslulé jako nekonečné moře trávy, ze které ční mohutné baobaby a akácie připomínající deštřík. Serengeti je také dějištěm jedné z největších migrací zvířat na světě, když odsud odchází za pastvou a vodou statisícová stáda velkých kopytníků, aby se v období dešťů vrátila. Tehdy zde většina z nich přivede na svět mláďata. Díky tomu nastává čas hojnosti i pro šelmy číhající na pasoucí se pakoně, zebry a gazely. Co zbudě z oběda šelem a také mrtvá těla predátorů, se nakonec

Surikata

stane hostinou pro supy kroužící po obloze. Nejen kočkovité šelmy a hyeny představují pro kopytníky při jejich migraci nebezpečí, ale i krokodýli nilští číhající v řekách, přes které musí přebrodit.

Na východě Afriky najdeme mnoho velkých jezer, z nichž největší je Viktoriino, kde žije několik stovek druhů ryb cichlid, které loví pelikán bílý, a zalétá tam zimovat náš čáp bílý. Některá jezera mají velice slanou vodu s pH větším než 10 a teplotou až 60°C, ale přesto v nich žijí sinice, drobní koryšci a hnízdí u nich plameňáci. Nedaleké vysoké hory jsou často neaktivní sopky s bílou čepičkou z ledovců a patří mezi ně i nejvyšší hora Afriky Kilimandžáro. Nádherný kráter Ngorongoro vznikl před dvěma milióny let po výbuchu sopky, která se propadla dovnitř do sebe, a nyní jeho

zalesněné svahy obklopují rozsáhlé savany plné života.

Nejvíce druhů najdeme v tropickém deštném lese, který leží u Guinejského zálivu kolem řek Niger a Kongo. Dosud zde bylo popsáno více jak 10 000 druhů rostlin, 1 000 druhů ptáků a 700 druhů ryb. Husté pralesy jsou domovem mnoha druhů primátů, včetně našich nejbližších příbuzných - gorily západní, šimpanze učenlivého a menšího šimpanze bonobo.

Madagaskar je čtvrtý největší ostrov na světě, který se před 165 milióny let oddělil od Afriky. Díky své dlouhodobé izolaci od pevniny se může chlubit velkým množstvím endemitů. Nejznámější endemity Madagaskaru jsou určitě lemuři, ale také jejich jediný predátor fosa žije pouze na tomto ostrově. Dalšími zajímavými endemity Madagaskaru jsou hmyzožraví bodlíni, barevní denní gekoni felsumy nebo mnoho druhů chameleónů včetně na světě největšího chameleona obrovského a nejmenšího brokesie nejmenší.

I když se zdá, že je nemožné na Saahře přežít, i tady se najde rozmanitý život. Loví tu malé šelmy jako například kočka pouštní nebo fenek a v písku se skrývá zmije písečná nebo štir středomořský. Životu bez vody se také výborně přizpůsobila velmi vzácná antilopa adax, které stačí voda získaná z potravy.

V naší zoo najdete africkou vesničku, kde můžete vidět sice jen malou ukázkou z jedinečné druhové pestrosti Afriky, ale kočka pouštní, lemura kata, čap marabu, daman skalní, želva ostruhatá i surikaty patří určitě mezi velmi zajímavá zvířata.

Zelva ostruhatá

školní výpravy do zoo

Hraj si, bav se, poznávej - zoo ti v tom pomáhej

Zpestřete si hodiny přírodopisu, biologie či ekologie nejen návštěvou zoo, ale i některým z našich vzdělávacích programů. Programy nabízíme pro všechny typy škol.

Cesta do Afriky

Pojďme se vypravit do Afriky a popovídat si o zajímavých zvířatech, která tam žijí. Některá můžete vidět i v naší zoo. Při příznivém počasí program může probíhat v naší africké expozici.

Program je určen pro každého (MŠ, 1., 2. stupeň ZŠ a SŠ)

Celou nabídku vzdělávacích programů a bližší informace naleznete na www.zoohluboka.cz. Pro objednání programů můžete využít elektronický formulář nebo kontaktovat naše vzdělávací oddělení na telefonním čísle 387 00 22 12 nebo 602 390 355.

novinky ve zkratce

Poslední dvojčátka

Zatímco stále čekáme na první letošní nadílku mláďat, naše zakrslé kozičky holandské ještě stihly oslavit konec roku novými přírůstky. 30. prosince se narodila poslední dvojčátka (chlapec a holčička) roku 2015. V naší zoo můžete jít k těmto zvířátkům do výběhu a nakrmit je krmivem z našich automatů. Jsou to mírná a přítulná zvířata, která se ráda nechají pohladit, ale je třeba k malým nezkušeným kůzlátkům přistupovat opatrně a ohleduplně, aby se nevylekala. Kozlíci, kteří jsou větší než kozičky, mohou mít výšku v kohoutku maximálně 60 cm a vážit 40 kg.

Rohy jako čert

Na začátku prosince dostal náš daněk evropský nové společníky, když bylo do jeho výběhu nastěhováno malé stádo muflonů. Přicestovali k nám ze Zooparku Chomutov, kde se loni narodili. Naše stádečko tvoří jeden beran a čtyři ovce. Dospělí berani možná někomu svými velkými zatočenými rohy připomínají čerta, ale než se mohou pyšnit takovou velkou ozdobou, pár let to trvá. Jednotlivý beránek má na hlavě růžky dlouhé jen 10 cm. Nejedná se o žádné domácí ovečky, i když je můžete často vidět v různých oborách; stále volně žijí například v Turecku, Iráku nebo Íránu.

Nejedovatější had Evropy

Koncem ledna jsme do naší zoo od německého chovatele dovezli tři mláďata zmije Schweizerovy, která je považována za nejjedovatějšího hada Evropy. V dospělosti je to velký a silný had s velkou hlavou - dorůstá délky 80 až 120 cm. Žije na čtyřech feckých ostrovech a podle největšího z nich se jí říká také milóská, ale je velmi vzácná. Je aktivní za soumraku a většinou je to líný had, který není sám o sobě útočný. Při podráždění ale kouše a její jed dokáže zabít dospělého člověka. Naše mláďata jsou zatím velká jako dlaň a přebývají v zázemí. V budoucnosti by se měla stát obyvateli jednoho z terárií v expozici palearktu.

Kdo je Boule?

Jmenuje se Boule a narodila se 12. března v Zoo Olomouc. Byla k nám přivezena koncem ledna, aby se stala členem naší rodiny kočkodanů husarských. Tito pozemní kočkodani žijí na travnatých a křovinatých savanách, kde tvoří velké skupiny samic s jedním samcem. Skupinu vede jedna nejdominantnější samice. Mladí samečci, když dospějí, opouští rodnou tlupu, aby se připojili k nějaké mládenecské skupině. Kočkodan husarský dokáže běžet rychlostí 55 km za hodinu, a je tak nejrychlejším primátem na světě. Po smrti starých samic Gamby a Ekiti se naše rodina rozpadla, proto doufáme, že nová kočkodanka Boule bude s naší Žofkou dobře vycházet. Plánujeme jim najít i další kamarády.

